

функції в суспільстві, тому держава і громадські організації об'єктивно зацікавлені в тому, щоб створювати необхідні умови, проводити соціальну роботу, спрямовану на вдосконалення сімейно-шлюбних відносин та зміцнення сім'ї. Сім'я нині зазнає величезних змін. Ці зміни мають глобальний універсальний характер і пов'язані з руйнацією традиційних цінностей та форм родинного життя і шлюбу. Однак це не означає загибелі сім'ї як такої: нові часи відкривають нові, незнані раніше обрії у стосунках чоловіка, жінки і дитини.

Ключові слова: сім'я, соціологія сім'ї, функції сім'ї, шлюб.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонов А. И. Социология семьи / А. И. Антонов, В. М. Медков. – М. : Изд-во МГУ, «Братья Карич», 1996. – 303 с.
2. Антонов А. И. Микросоциология семьи (методология исследования структур и процессов) / А. И. Антонов. – М., 1998. – С. 159.
3. Зацепін В.І. та інш. Сім'я. Соціально-психологічні і етичні проблеми: Довідник. Київ, 1990. – 225 с.

УДК 316.3.05

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Студ. К.І. Савченко, гр. БХФ-17

Науковий керівник доц. Д.С. Черняк

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета дослідження. Здійснити аналіз особливостей соціалізації особистості в умовах сучасного суспільства.

Завдання: розкрити сутність соціалізації особистості, визначити основні етапи, фази та агентів соціалізації.

Об'єкт дослідження: соціалізація особистості.

Предмет дослідження: соціалізація особистості в сучасних умовах.

Методи та засоби дослідження: аналіз, синтез, системний підхід.

Результати дослідження: Проблема соціалізації особистості все частіше перебуває в центрі уваги педагогів, психологів, соціологів та філософів (Л.Виготського, М. Галагузової, Н. Голованової, І. Кона, Т. Куна, А. Леонтєва, Дж. Г. Міда, М. Мід, В. Москаленко, А. Мудрика, Т. Парсонса, В. Сухомлинського). Проте, вченими ще не чітко розмежовано поняття "соціалізація", "виховання", "розвиток особистості".

Складний і тривалий процес включення індивіда до системи соціальних зв'язків та відносин, його активної взаємодії з оточенням, у результаті якої він засвоює зразки поведінки, соціальні норми і цінності, необхідні для його успішної життєдіяльності у даному суспільстві, називається соціалізацією.

У процесі соціалізації виділяють дві фази: соціальну адаптацію та інтеріоризацію. Адаптація — пристосування індивіда до умов існування різних соціальних структур і спільнот, внаслідок чого він засвоює існуючі в них норми, цінності та ідеали. Адаптація означає пристосування індивіда до рольових функцій, цінностей, до умов функціонування різних сфер суспільства. В процесі адаптації індивід погоджує свої претензії зі своїми можливостями і реальностями соціального середовища. Проте, людям старшого віку важче, ніж молоді, вписатися в нові соціальні механізми. Наступним етапом соціалізації особи стає інтеріоризація — процес

формування внутрішньої структури людської психіки за допомогою освоєння соціальних норм, цінностей та інших компонентів соціального середовища внаслідок соціальної діяльності. Результатом інтеріоризації є індивідуальність особистості, неповторність її духовного світу, специфіка соціальної активності.

XX-XXI ст. увійшли в історію людства як кризова епоха у житті людини та соціуму, в якому вона існує. У центрі цієї ситуації є процес формування специфічного, невідомого раніше типу відносин між людиною і суспільством, коли особистісні риси стають однією з домінант соціального поступу, а розвиток людини виявляється джерелом глобальних економічних, політичних, соціальних, культурних трансформацій. У цей період з'являється певний теоретичний комплекс уявлень про особистість, спосіб її світосприйняття, світовідчуття й оцінки суспільства та людини в ньому; багато з цих положень тільки сьогодні стають надбанням вітчизняної соціологічної думки. Власне цим і визначається актуальність обраної для розгляду проблеми.

У сучасному кризовому світі людина переживає безліч труднощів і проблем; ці різноманітні “людські ситуації” згадані науковці сформулювали у вигляді найбільш помітних нині тенденцій: це насамперед тенденція дедалі більшого відчуження людини на фоні зростання ступенів її особистої свободи; тенденція подальшого усамітнення та самоізоляції особистості на тлі появи і зміцнення ком'юнітаристських начал у суспільстві; деперсоніфікація та розщеплення особистості, підвищення ступеню суперечливості в інтегральній індивідуальній ідентичності особистості; переоцінка значущості „самого себе” у сучасному світі і водночас вперте небажання помічати „іншого” та багато інших, не менш важливих тенденцій.

Висновки. В результаті дослідження даних, бачимо, що соціалізація є невід'ємною частиною становлення свого особливого, неповторного «Я». Під впливом соціуму, до якого ми входимо змінюється не лише наш внутрішній світ, а й наші особисті якості змінюють соціум. Дійсно на сучасному етапі процес соціалізації проходить дедалі складніше, але не варто вважати, що людина досягла тієї стадії розвитку, на якій, вона перестала потребувати спілкування і сталого положення в соціумі. Людина у сучасному суспільстві є ключовим і центральним елементом майже усіх змін та особливостей цього періоду. З іншого боку зміни починаються з нас самих. Проблема соціалізації сучасної людини потребує детального вивчення, адже це саме та складова нашого життя, без якої наш розвиток неможливий.

Ключові слова: *адаптація, інтеріоризація, соціалізація, особистість, самосвідомість.*

ЛІТЕРАТУРА

1. Навчальні матеріали онлайн (електронний ресурс, режим доступу: http://pidruchniki.com/17910211/sotsiologiya/sotsializatsiya_osobistosti_sutnist_agenti_etapi)
2. Файловий архів студентів (електронний ресурс, режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5644059/page:27/>)
3. Бібліотека соціології (електронний ресурс, режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-2985.html>)